

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előzetési pénz és a kiadás körüli pa...
valamint a lap sze lemi részét illető
minden kö z l e m é n y e k ide intéendőik.

Bérmentetlen levelek csak ismert kszektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen n a p o n k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 fr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospetitior egyszeri beiktatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitiorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglalt
ujdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szombat Márczius 3.

45. szám.

Oroszország tévutakon.

Bécsből írják a „Pester
Correspondenz“-nek:

„Ha Oroszország a bolgár akcióval
újra oly utvesztőbe jut, melyből becsü-
lettel csak sok fáradság árán és rendki-
vüli szerencsével szabadulhat, ezért csu-
pán elhamarkodott, feltűnően meggondo-
latlan eljárását okozhatja. Alig hinné az
ember, ha kétségtelen tényre megállá-
pitva nem látná, hogy egy különben ki-
próbált, sokszor és közben meglepő si-
kerrel által híres diplomácia mily éppen
gyerekesnek nevezendő csínyekre vete-
medik, ha szenvedélyes kéz által ösztö-
nözöttetik. Midőn Lobanoff herceg, ki az
itteni mérvadó körökben jól megérdemelt
nagy személyes kedveltségnek örvend, a
bolgár kérdésre vonatkozólag Oroszország
által szándékolt diplomáciai lépéseket
gróf Kálnoky Gusztávval bizalmasan kö-
zölte, külügyminiszterünknek nemcsak a
szokott szívélyes fogadtatásban részesült,
hanem barátságos, határozottan jóakaró
előzékenységben is azon kényes küldetést
illetőleg, mely Sándor czár nagykövetét
az osztrák-magyar monarchia külügymi-
niszteréhez vezette. Gróf Kálnoky kész-
nek jelentkezett Oroszországnak később
hivatalosan tudomásra jutattandó kívána-
tának engedni és a konstantinápolyi nagy
követnek azon utasítást adni, hogy Orosz-
országnak a portához netán intézendő fel-
hívását, miszerint Bulgáriával szemben
éljen hűbéri jogával és a fejedelmi méltó-
ságnak Koburg Ferdinánd általi gya-
korlását törvénytelennek és szerződéselle-
nesnek jelentse ki, — a maga részéről
személyesen támogassa. De előbb bizal-
mas, nem hivatalos jelzését kívánta
gróf Kálnoky annak, hogy mint képze-
li magának Oroszország a hatalmak
további eljárását a felvetendő kérdésben,
melynek elkerülhetlenül a k c z i ó h o z
kell vezetnie. Lobanoff herceg azon pil-

lanatban nem volt oly helyzetben, hogy
megadhatta kormánya további szándékai
felől a kívánt bizalmas tudósítást. És a
bécsi orosz nagykövet azóta sem kapott fel-
hatalmazást további közlések tételére. Az
orosz kormány pedig ignorálta az itt leirt
eljárást, mely Rómában és Londonban al-
kalmasint ismétlődött és megelégedett Né-
metország és Franciaország nagykövete-
inek segítségével, mely hatalmak nem
formuláltak kívánatukat további bizalmas
közlések iránt a végből, hogy a tudvalevő
felhívás egész röviden intéztessék a por-
tához.

Legyen még egyszer hangsúlyozva:
nem kívántak hivatalos nyilatkozatokat
Oroszországtól, hanem csupán bizalmas jel-
zéseket és Oroszország adta a süketet.

Wilson elítélve. Wilson, a francia rend-
jelszédelés pör hősét, két évi fogházra, 3000
frank pénzbüntetésre, polgári és politikai jo-
gának öt évre való elvesztésére ítélték. Az
ítélet kifejté, hogy Wilson megsértette a köz-
érzetet és közérköliséget. Ribadeau 8 havi,
Dubreail 4 havi, Herbert asszony egy havi
fogságra ítéltetett. Rattazzi asszonyt felmen-
tették.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 1.

A képviselőház, mai ülésében folytatá és
be is fejezte a Romániával kötött határren-
dezési egyezményről szóló törvényjavaslatot.

Latkóczy Imre előadó tartalmas
beszéde után Györfly Gyula és Beöthy
Ákos, mint határozati javaslatok benyújtói
szóltak. Beöthy különösen a cabinet kér-
des teoriájára terjeszkedett ki.

Majd Tisza miniszterelnök reflectált
a mondottakra s mutatá ki tetszések között,
az előtte szóló nézeteinek tarthatatlanságát
a cabinet-kérdésben. Erre Oreczy miniszter
rövid nyilatkozata után, következett a név-
szerinti szavazás, melynek erede-
ménye az, hogy a törvényjavaslat 96 sza-
vazattal ellenében 185 szavazattal, tehát 99
szó többséggel, általánosságban, rész-

letes tárgyalás alapján s nyomban részletei-
ben is elfogadtatott. 177 képviselő távol volt.

Márczius 2.

A képviselőház, mai ülésében, a Romá-
niával kötött határrendezési egyezmény vég-
szövegezésében történt elfogadása után, a ház
a czukoradó törvényjavaslatra tért át.
Hegedüs Sándor előadó a ház által mind-
végig a legnagyobb figyelemmel hallgatott,
tájékoztató beszédben ismertette a törvény-
javaslat fontosabb intézkedéseit, a közgazda-
sági, pénzügyi és nemzetközi forgalomban a
versenyképesség szempontjából.

Az élénk helyeslésekkel fogadott, tar-
talom és tanulmánygazdag előadói beszéd
után Helfly Ignác szólt a törvényjavaslat
ellen, néhol erős kifakadásokat használva a
közös fogyasztási terület ellen. Maga és elv-
társai nevében kijelenti végül, hogy nem fo-
gadja el a törvényjavaslatot.

Tisza Kálmán Helfly érveléseit czá-
folván, kifejté, miért javasolja a kormány a
a terményadó behozatalát; kiemeli a javulást
és előnyöket, melyeket a javaslat a multhoz
és jelenhez képest involvál s végül utal arra,
hogy nálunk a napszám árának nagysága gá-
tolja a czukoripar jelentékeny föllendülését.

Horánszky szintén hosszasan érvelt
a törvényjavaslat ellen.

Ötezer forint a bögőben.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Debreczen, 1888. Márcz. 2.

A törvényszéki tárgyalások rendszer
érdekesek szoktak lenni. Mindig van bennök
valami, ami mulattat, megnevetett, valami a
mi részvétet, szánalmat kelt, valami, a mi
felháborít vagy lehangol. Az emberi gyöngé-
ségek, gyarlóságokról, melyek miatt elbu-
kik olykor a legjobb is, a szenvedélyekről és
indulatokról, melyek olyan könnyen uralom-
ra verődnek az emberek belvilágában semmi,
még a legérdekesítőbb és a legnaturalisabb
regények sem tudnak olyan élénk, közvetlen
és igazabb képet nyújtani, mint a törvényszé-
kek tárgyalás termei.

Érdekes tárgyalás az is, mely ma vette
kezdetét a debreczeni törvényszék előtt
s talán még hetőn is tartani fog.

Érdekes, mert nem kevesebb, mint 22
vádolt áll a bírak előtt, kiket 6 helybeli

ügyvéd védelmez hivatalosan s több mint
70 tanu van megidéztve, kik Debreczenből,
Pécsről, Bágosról, Sáránról, Váradról ren-
deltetettek be; érdekes, mert egy olyan bün-
ügyet van hivatra teljes napfényre deríteni,
melynek elkövetőinek már egyszer sikerült a
vizsgálatot egészen más irányba terelni, de
aztán a gyanu még se tudták magukról el-
hárítani: de aztán érdekes még sok más külső
körülményeinél fogva; érdekes és tanulságos
psychologiai szempontból is. Ime a panaszos,
egy jó magyar arcu ember, kinek szeméből
beszédéből értelem, komolyság, józanság lát-
szik ki, a ki üzletember és mégis mily köny-
nyelművé lesz, mihelyt egy kis pálinkát meg-
iszik. A zsidó vallásu kocsmáros, kinek nem
jut eszébe az eszméletlenségig lerészegedett
vendéggel egy kevés emberséget gyako-
rolni, talán azért se, mert éppen beköszöntött
a szombat este. A cigányok, kiket az ostoba,
véletlen szerencse elvakít és bámulatos módon
pazarrá tesz. A jómodu magyar kocsmáros,
ki telhetetlenséggel lesz orgazdává s molnőn
zsákmányolja ki a bűn által szerzett kinál-
kozó alkalmat. Ime a vádlottak, kik közül
nem egy már többször is volt sújtva a mások
tulajdon jogának megsértéséért s még se volt
képes magának abból okos consequentiát le-
vonni. Ime általában a vádlottak legnagyobb
része, kik nem képesek, vagy nem akarnak
azon belátásra jutni, hogy jobb mindig igaz-
nak, őszintének, nyiltszívűnek lenni; nem ha-
nem tagadnak, hazudnak s azután mégis rajta
csipetik magukat, hogy büntetésüket ez által
is sulyosítsák.

A tárgyalásról itt következik részletes
tudósításunk.

A vádlottak padján ülnek: Berki
Gyula és Kálló József, kikre a lopás
elkövetésének vétsége nehezedik s ezek vizs-
gálati fogságban voltak mindeztől is; ezu-
tán következik az orgazdasággal vádlottak
tarka sora, a kik szabad lábra voltak
helyezve. Ezek pedig a következők: Pol-
gári Bálint a „Czigány báró“ Berki
Gyuláné Polgári Juliánna, Zsiros Erzs. Szöl-
lősi Bálint, Erdei János, Kovács Mihály,
Polgári Józsefné Berki Lina, Polgári Róza
Zámbo Józsefné Berki Juliánna, Marsalkó
Kovács Kálmáné Rostás Emilia, Rostás Pé-
ter, Böszörményi Erzs. Nagy Emmi, Polgári
Bálintné, Mészáros Zsuzsánna, Szöllősi Bá-
lintné Debreczeni Zsuzsánna, Erdei Jánosné
Hegedüs Eszter, özv Mészáros Lajosné Deb-
reczeni Juliánna és Marsalkó Kálmán. Rosen-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A DAL. *)

Szép volt a táj, tavasz egével,
Virult, pompázott minden a mi él,
A róza lengett, s a bokorban
Szellővel játszott a vidám levél.
Oh! minden úgy örül a létnek!
Hálál mintegy ör imát rebeg,
Csak egy kedély, az emberé beteg.
„Oh szép vagy! szép vagy oh természet!
De én boldogtalan vagyok...
Szemében égő vágy ragyog.
Hiába bájod, minden éked!
Az emberek vágyó szívének
Nem adsz gyógyírt, nem adsz neki,
A kinok kintját szenvedni!
Ha volna szám kimondni vágyam,
Ha sejteném bár, hogy mi bu epeszt:
Kimondanám, hogy könnyebbüljek,
Kisirná, hogy ne bánssa lelkem,
Panaszlanám az esti szélnek,
Csókjával oltsa el tűzét,
A zugó orkánt harsognám tul,
Hogy kinom hordja szerzte-szét!
De ah! ha kérdem, mi neved?
Egy hangot rája nem lelek!...
Nem! nem! hordom magamban szüntelen,
Mint sebzett szarvas a vasat,
Mig egyszer szívem meghasad!

Igy sajj, lerogy a sejmés fűre,
S az altató est száll le rá,
Izzó halántját hűti csókja,
S a esendesült álmódzóra
A harmat hinti gyémánt csöppjeit.
Az éj beáll, fátvol ruháját
Körül keríti a világ felett,
Mereng a hold és rezg a csillag,
Úszkálnak a kis bárány fellegek.
Mi égi hang? mi boldogító?

*) A debreczeni daleylet f. hó 1-i estélyén elszá-
valta Zilahy Gyula.

Mi üdv-adó? mi isteni?
Ah ilyen hangot nem hallott még,
Nem képzelt ember zengeni!
Az alvó óbred égi hangra,
Édes mosolyra nyílik ajka:
Te vagy! Te vagy! oh üdv neked!
Szívem gyógyított felleled!
Oh zengj, oh zengj! Keblem kitarul,
A bételt vágy és boldogságtól!
Oh zengj! zengésed eltemet
A boldogságba engemet!
És jó a hang mindig közelbre,
Még csengve mindig, mint ezüst harang,
Mely szárnyra kél, s az esti tájat
Imára intve járja be a hang.
S oly szép alak, minőt csak ábránd
Képes teremtni, s földön nem honol,
Lebegve áll a büvölt táj felett,
Fenséges arcán égi fény ragyog,
Lengő hajában fényes csillagok.

„Ember! betöltöm ime vágyad,
Szívedbe öntve a dal zengzetét,
Ezért epedtél, vidulj fölleled!
Öröm ha elfog, kétszerezve
Dalolva érzi lelked a gyönyört,
Ha bánat ér, kidallja lelked,
Bud, bánatod mind elfelejtéd!
Elfojtott sohaj, titkos könnyözön,
Kesergő bánat, kitérő öröm,
Mind-mind! ime fogadd a dalba!
Gyógyító balsam minden hangja!
Eredj dalom szállj szertesztét,
Vidd meg a vigasz reggelét!”

Igy szól és eltűn, mint a képzet;
Te vagy! te vagy fenkölt ígélet!
Oh Muzsa te! ki e kebelt
Megvigasztalva a világ bételt
Vigasztal, kéjjel, üdv neked!
Tenéked zengok első éneket!
És mint titkos varázs-ütésre,
Fölharsan dalba az egész vidék,

Zeng minden ajk, minden berek:
Oh Muzsa a hála, üdv neked!

Azóta a dal zeng körös-körül,
Zengtére a szív úgy ver úgy örül!
Zászlók lobognak, mely alatt
Vidám dalos sereg halad,
Daluk fölharsan s hordja szét,
A kedv derítő daligét!
S hegy-völgy vig dalban zengenek:
Oh Muzsa a hála, üdv neked!

Lelkes dalárdánk ily csapat,
Dalai vígan hangzanak,
Meg küzdött vésszel, meg viharral,
Zeng s zengett hálá-éneket:
Dalistennője üdv neked!

Engedd e zászlót, főnlébegni
Vigan sok számos éven át!
Kegyelmed óvja, védje meg
Jó és balsorsban egyaránt!
Hogy lássa népünk fölvirulni,
Dal istennője oh add meg neki!
És e dalárda legszebb dalát
Magyar hazánkról fogja zengeni!

Mátray Lajos,

A debreczeni cigány polgármester.

Irta: Reiner Bertalan.

Zilahtól Debreczenig tizenöt mértföldnyi
uton át lovagolt egyhuzamban XII. Károly,
a hőbortos északi fejedelem. Benderből jött,
messziről, a félhold birodalmából. Kisérőinek
nagyobb része narvai és pultavai bajtársak-
ból álló csapat, messze, messze visszamaradt
tőle; örült vágatás folytán kifáradva, le-
szállottak a lóról: az egyik közülök: báró
Müller kanczellár Mihályfalván bele is halt.
Nem esoda, XII. Károly tizenhárom napon
át, mintha csak a szél gyors szárnyain re-

pült volna, tette meg e borzasztó utat ke-
resztül-kasul Oláhországon, Erdélyen, s az
Alföldnek egy jó részén.

És midőn széttrótt patkóval megjelent
a kurucz korszak e borzasztó évében: 1714
október tizenharmadikán a tiszteletreméltó
Diószegi Sámuelnél, a nyakas kálmánista vá-
ros, Debreczen polgármesterénél, akkor ez a
derék ember azt gondolta, hogy egyikét látja
maga előtt azon fékezhetlen rablóknak, a
milyeneket e durva század sokat szült s a
kiket a kor rozsz szelleme rontott el. De mi-
dőn a magas, szikár termetű, éles metszésű
orral és himőhelyes arcczal, rövid hajjal bíró
kék kabátos, s hatalmas sarkantyukkal ellá-
tott eszmat viselő lovag Szédhon királyának
és a mit különösen hangsúlyozott, protestáns
hítsorsosnak mutatta be magát, egyszersmind
rövid ideig tartó szives látást kért: akkor a
derék Diószegi öröme az őt ért nagy tiszte-
let miatt határtalan volt.

A régi rozszant ház, mely a Széchenyi-
utczának ma is egyik sanerény részét képezi,
ahg volt képes azon tanárokat, papokat, elől-
járókat és előkelőségeket magába fogadni,
akik azért jöttek, hogy az Észak urát, kinek
fejét mytologiai diésőség fénye övezé körül,
színről-színről láthassák.

A király, mint azt, sajnos, nagyon is
kevessé ismert debreczeni krónika megelége-
désel említi fel, a jelenvoltakkal a biblia
egy-épületes témái fölté istentől beszé-
getéseket folytatott tört német nyelven, me-
lyet csak a heidelbergi egyetemen tanult tu-
dós professzorok értettek meg. Szerényen és
okosan viselte magát és senksem vette észre
rajta, hogy fejében nincs rendén mind a négy
kerék.

A derék Diószegi feleségének nagy bána-
tára azonban nem sok tiszteletet szerzett a
gazdag konyhának; a zsiros, hatalmasan be-
paprikázott debreczeni híres ételek közül

*) A Váradi Szabó [1819 sz. a.] ház. Szerk.

lakott. Később
ak, vallatására
a pénzt, melyet
ha nem tudta,
sohanem látott
nak, mert férje,
lta. Ez asszony
ynél 20—20 frt
is a 900 frtot,
m szólt, „mert
pénzir, csak a
„sohanem pró
én gyermekkel
pillangó, a kit
alkalma is
Józsiával volt
elő, hogy ta-
gét öt ezer frt
ánosnál 2 db.
és egy dbot
De ő még
redte volna, ha
ál visszatartani
ceziá temetőbe,
srjába ásták el.
Örményi Erzsé-
felváltásáért.
s kora dacára
ghoz. Ő vitte
de nem tudta,
lomása szerint
át, hanem be-
nem is látta a
Erdei Já-
dovza vallanak
kor tett vallo-
a cigányoknak
eket, de már
százasat említ
ők busás levo-
vontak ugyan
ontó, tartozás
nos az elnök el-
frtót visszafr-
r még töb-
tetet tet, azzal
próbálatlan em-
perint azért val-
mert ez azzal
térítést, semmi
pedig mindent
üleg független
adi cigányban
zigány virtus.
szemébe, hogy
ott át neki,
vat, meg egy
an eltagadta. Ő
arast se. Sze-
a felesége is
a kis asszonyka
rje pénzt adott
nyit tud, hogy
a pénz adást,
a egy jól meg-
ke nő azok ta-
rednek magok-
os Erzsé meg-
Jánosnál és
lbelől 5 frnyi
tel, hogy Kal-
s van, ép úgy
an ismerik az
arczának nem
is egy durva-
g. Az egyéb-
kis lotyó is
b540 frtjából,
n. Vallomását
né is magával
t, kinek ke-
s maradt a
lopott pénzről
ek íranta való
n illusztrálja.
entette volna.
előtte, hogy
azt az ügy-
lyet a keresz-
mapénz közé
án nagyváradi
bizonyítja az,
os fogságban
zer már volt
lja az elnök
Nagyváradon
frtot átadott
nit aztán első-
n akar tudni
Berki, hogy de
tt ki közöttük,
s, hivatkoztak
z Istentől való
a becsületre.
ítálni,
llgatták Zam-
Erdei János-
lgári Bálintné
ggal vádolta-
ggal tel valami
d u. 3 óráig
zör Rosen-
a vétett fel.

Ennek szatós boltjában itta le magát Pallagi István. Vallomása szerint a kupez reggeli 5—6 órától esti 6 óráig volt ott; ő többször küldötte, denem ment; sőt gorombáskodott. Mikor már nagyon részeg volt, nem adtak neki több pálinkát. Pénzét sem olvastak meg. A mit megivott a szalámi és kifli árával együtt 42 kr. áru s Aronéle szilvórium volt. Fia Rosenbergenyus is ilyenforma értelemben vall. Pallagit, ki már hozóják menetelekor is részeg volt, a sábecz miatt nem marasztották maguknál.

Ezután következett a sor a tanuk kihallgatására. Berki Gizella egy 14 éves özgány-szépség, csakhogy szőke, hamvas piros arczok kal, ki Berki Gyulát nem is ösmerte, valjaja, hogy ő látta a mint Menyus a pudlin olvasgatta a sok pénzt, mikor szemet venni volt ott, de Menyus azonnal küldte vissza őt a boltból. Lőrinczy Ferencz és Harangyi Bálint két alacsonyra nőtt sarkantus eszmás czivis suhanecz-legény egyezölög állítják, hogy a két Rosenberg fiut az este az árok-ból látták kiugrani, midőn egyikőjük egy földön fekvő ismeretlent, (Pallagi volt) észre vevén, közelről megnézték. A Menyus még azt is említette Lőrinczynek, hogy annál az emberről sok pénz van. Ők aztán tova mentek, míg a Rosenberg fiuk ott maradtak.

(Ez a vallomás vezetett volt fere az első vizsgálatot, a mikor a két Rosenberg fiura háromul a tolvajlás gyanuja.) Ezután kihallgatnak egy csomó férfi és nő tanut részint arra nézve, hogy milyen körülmények között látták az nap Pallagi Istvánt, részint pedig a Berki Gyula, Kálló József és M. Kovács Károly nagyváradi és debreczeni viselt dolgaira nézve. E tanuvallomás részben megerősítik vádlatknak a je en tárgyalás folyama alatt tett vallomásait.

Majd Polgári Bálintnének amakérvénye folytán, hogy a keresztelőben részt vett koma aszonyok, szám szerint 34-en — annak bizonyítására, hogy a nála talált 53 frt (a 200 frton kívül) csakugyan komapénz volt, kihallgatassanak, a kir. törvényszék elrendeléseket kihallgatását is, habár a kir. ügyész azt lényegtelennek véleményezte is. A kihallgatás megtörtént s a keresztanyák, hordó alakú czivis matrónák, bársny köpenyű barna zenésznék, jómódu fiatal mesterasszonyok, muzsikálásokból élő komák, egyformán vállották, hogy 1—3 forint koma pénzt adtak a betegágyban fekvő Polgárinének. Ezek megesketésével a délutáni tárgyalás véget ért.

Második nap.
1888. Márcz. 3.

A mai tárgyalás azzal vette kezdetét, hogy először is felolvastattak a Berki Gyula, Kálló József és M. Kovács József vádoltok többszöri, lopás vétségére hozott bírósági elíteltetését igazoló jelentések; továbbá a vádoltok és tanuk egy részének erkölcsi bizonyítványai. Ezek szerint Berki Gyula, Kálló József, Zámbo József, Lovas Mihály, Kovács Marsalkó, Kovács Ferencz lopásért, Polgári Bálint közhatóság elleni kihágásért, Erdélyi János közcsendháborításért, Böszörményi Róza, Zsiros Erzsé, kéjelgésért egyszer vagy többször már voltak öntetve; a többiek büntelenek. Ezután elnök még a Pallagi István kártérítés iránti kérvényét ismertette meg, e szerint panaszos az ellopott 5540 frt-ból hiányzó 3111 frton kívül még ezen ügyben eddigelé tett, 772 frtra menő eljárás költsége, a pénzhány miatt nem folytatható üzlet szünetelése miatt szenvedett mintegy 800 frtnyi kára s még ezután felmerülő költségei megtérítését követeli.

Ezután aránylag rövid időt vett igénybe a vád és védbeszéd megkötésére. Szalai József alügyész vádoltak ellen a lopás, illetve az orgazdaság és közbiztonság elleni kihágás miatti vádat, sokkal inkább az első vizsgálat alatt tett vallomások alapján, és az eset körülményeiből melyekből a lopás tényére kétségtelenül lehet következtetni, tartja fenn s kéri a vádoltakat elíteltetni. A védő ügyvédek, kikhez ama hatodikul Rosenberg képviselőben Dr. Kardos Samu esatlakozott beismerték hogy első és másodrendű vádoltak idegen vagyon elcsapításában vétkesek, a lopás vádját egyáltalában nem látják bebizonyítva, ugyszinte az orgazdaságot sem látják a jelen tárgyalás lefolyása alatt beigazoltottnak. Panaszos ügyvédje Goldhammer Albert sajnálatát fejezi ki Pallagi távolléte fölött. A hiányzó 3411 frtnak megtérítését vádoltak ellenébe egyetemlegesen kimondatni kéri, — míg Takács Ferencz szerint az ítéletben a kártérítésre vonatkozólag a jogczimnél e yeb meg nem állapítható. E délelőtti tárgyalás bővebb leírására lapunk térszűke miatt már ki nem terjeszkedhetünk. A bizonyítási eljárás bevezetve, az ítélet kihirdetése délután fél négy órára lett kilúvze.

Az ítélet.
Berki Gyula és Kálló József lopás büntetésért mint bűntársak 4—4 évi fegyházra, Polgári Bálint orgazdaságért 2 évi börtönre; mindháromra nézve 6—6 hónapi vizsgálati fogság betudatik. — Továbbá orgazdaságért: Berki Gyuláné 1 évi fegyházra, Polgári Bálintné 1 évi börtönre, Zsiros Erzsé 9 havi börtönre Szöllössi Bálint 2 évi fegyházra, Erdei János 2 évi börtönre. Böszörményi Erzsé 3 havi börtönre, Kovács Kálmán 1 évi börtönre. — A következők pedig bűnpalástolá

sért v é t k e s e k n e k nyilvánítottak ugyan azonban a btk. 378 szakasza értelmében felmentettek: M. Kovács Mihály, Polgári Róza Zámbo Józsefné, Polgári Józsefné, Mészáros Lajosné, Szöllösi Bálintné, Erdei Jánosné, Nagy Emma, Rosenbergenyus. Rostás Emmi és Rostás Péter ellen a további eljárás beszünttetett. Rosenberg Mártonné kihágásért 25 frtban marasztaltott el. Az emarasztaltak még 3—3 évi hivatalvesztésre, és polgári jogaik egy időre elvesztésére egyzersmind az eljárási és rabtartási költségek megtérítésére is ítéltettek.

Magán panaszosnak kártérítési igények megállapítottat, azonban annak behajtása végett polgári per útjára utasítottat. Összes elítéltek felebbezték; kir. ügyész is a négy első vádlott büntetés sulyosbbitása s a többiek vétsége minősítése végett.

Napi hírek.

— **Lapunk mai számát annyira elfoglalta az érdekes törvényszéki tárgyalás, hogy tért-hiány miatt, számos közleményt hétfőre kellett hagynunk.**

— **„A debreczeni jótékony nőegylet”.** Márczius hó 4-én d. u. 3 órakor a váróháza nagytanácstermében választmányi gyűlést tart. T á r g y: A közgyűlés idejének kitűzése és folyó ügyek.

— **Egyháztanácsi közgyűlés.** A debreczeni ref. főiskola tanácstermében 1888 ik évi márczius hó 4 dik napján d. e. 10 órakor közgyűlést tart. T á r g y: A consistorialis telek és ház ügye, a szathmári ref. gymnasium segélyezése s folyó ügyek.

— **A nagyerdei jéggályán** holnap jéste tűzijátékkal egybekötött fénysivilágítási ünnepély tartatik. Bővebb értesítést adnak a falragaszok.

— **Helyreigazítás.** Lapunk multkori számában „Tombola” czim alatt közölt hivatalos kimutatásba tévedésből került a tombola jegyeket elárúsító urhölgyek közé a Rásó Mariska k. a. neve, amennyiben ő a kezéhez juttatott jegyeket nem árulta, hanem megtartotta.

— **A debreczeni cigánypolgármes’er.** Ily czim alatt érdekes tárczát kezdünk meg közleni, mely tárcza néhány nap előtt a bécsi „Neue Freue Presse” hasábjain látott először napvilágot. Szerzője Reinert Bertold, a ki adatok szerzése czéljából személyesen járt Debreczenben és Nagyváradon. A tárcza Csorba János egykor nagyváradi, később debreczeni polgármesterről szól, ki a Bach korszakban vas szigorral kormányozta Debreczent, sokak által elítelve, kevesek által szeretve.

— **Szinész-Kränzchent** terveznek f. hó 20 ára. A rendezés élén, Zilahy Gyula áll, ki bizonyára létrehozza az érdekesnek ígérkező vigalmat.

— **A városi dalárda** most Csütörtökön tartotta meg szokásos dalestélyét és pedig oly nagyszámu és díszes közönség előtt a melyet alig volna lehető találni más estélyeken. Mutatja ezt azt, hogy a debreczeni közönség tudja méltányolni azon nemes törekvést, mely a nemzeti dal cultiválására összpontosult. Már este nyolcz órakor alig lehetett helyet kapni a szépen felterített nagy éteremben s még akkor is folyvást jött a közönség, ughogy a később jövek már a külső terembe tudtak csak helyet kapni. A műsor igen érdekes volt s közte pár új darab is került, mind olyan előadással, a melyet e helyes uton haladó dalárdától már megszoktunk. Minden egyes szám után kitört a közönség élénk tetszésnyilvánítása s alig maradt el egy, e melyiket meg nem kellett izmételni, sőt végtére a műsort még meg is kellett tolni egy pár darabbal. Böven kijutott az elismerés Mácsai Sándor jeles karnagyának is, a ki valóban páratlan buzgalommal és nem kevesebb szakismerettel vezeti a dalárdát. Az előadások közben Zilahy Gyula jeles színművésziünk elszavaltta Mátray Lajosnak „A dal” czimű alkalmi költeményét mely a közönség nagy tetszésével találkozott. A közönség tüntető tetszésének abban adott kifejezést, hogy a szerzőt zajos ovációkkal tapsolta ki, ki a szaválóval meg is jelent a piadésztán. Lapunk mai száma közli a szép költeményt.

— **Feleki Miklós,** jeles veterán színművésziünk, az orsz. színiegylet alelnöke és Bényei István titkár, városunkon keresztül Szatmárba utazván, a színtársulat tagjai csütörtökön vacsorát rendeztek a tisztelőikre, Sztójka czeleldutezai vendéglőben. Ugyanakkor végig nézték „Endre és Johanna” szép előadását.

— **Zene-cstély.** A Magyarai testvérek kitünő zenekara holnap a Bikában zeneestélyt tart.

S z i n h á z.

Két igen érdekes színházi estéje volt csütörtökön és pénteken a közönségnek. Előbbi napon Rákosi Jenő kitünő tragoediája került színrre nagy közönség előtt. A fenkölt szellemű tragoedia mint a mult évben, ugy most is nagy hatást keltett, s a tetszésnyilvánításoknak nem volt se hossza se vége. Az előadók közül a két főszereplő Medgyasszai Evelin és Molnár arattak zajos tapsokat.

„A suhanecz” Konti legujabb operette je tegnapi este diadalmasan vonult be a debreczeni színpadra is. A közönség a lehető legkedvezőbben fogadta. Sokat nevetett a jöké-vü szövegen, jól megtapsolta a csengős bongos fülbemászó szép énekszámokat, duettekét és zajos finalékat. A darab zenéje mint már előre is jeleztük, ritka, kiváló szerencsével egyesíti magában az uralkodó, divatos operettek sok jó tulajdonságát. A szövege, mely a „Párisi Naplopó” után készült, — elége alkalmas arra, hogy gyakran megnevetesse a közönséget: s ehhez járul még a suhanecznak tömördek pajkossága, csintalansága, mindenféle utcai kalandja, melyek folyton nevetető helyzeteket teremtenek s szakadatlan derűltségben tartják a házat.

„A suhanecz” sikere attól függ, hogy miként játsszák el benne a czimszerepet, melyből tulajdonképen áll az egész operette. Hát a debreczeni színpadon „A suhanecz” olyan személyesítőre talált V. Margó Czélia asszonyban, kinél alkalmasabbat, kedvesebbet, jobbat vidéken már kívánni sem kell. Mintha csak egyenesen neki írták volna ezt a szerepet, egy ráillik s olyan ellenállhatatlan kedvességgel interpretálja. Ebben a nehéz, fárasztó szerepben, mely ugy szólván az egész előadás alatt a közönség előtt tartja V. Margó Czéliát, az előadás kezdetétől fogva, midőn lucskosan, vizes ruhában lép be nagy anyja szobájába egyenesen a Szajnából, a függöny utolsó legdőlőit, dalaival, melyeket elbájolóan énekel, mesteri játékával anyyi gyönyört nyújt, hogy alig tudunk vele eltelni.

Olyan enni való kis utcai suhanecz, s különösen pompásan néz ki a harmadik fölvonásbeli korhü öltözékében. Tegnapi sikere aligha felibe nem emelkedik azoknak, melyeket az „Eltévedt báránkyá”-ban és a „Nebántsvirágban” aratot. Dalait, kisleit zajosan megismételtette a ház. A többi játszó színészeknek kevésbbé hálás szerepök van „A suhanecz”-ban. Haem ezeket a kis szerepeket lehetőleg igyekeztek kiaknázni. Locsarekné (özv. Meunierné), Rónaszéki (Bizot), Hada (Morin tábornok); Püspöki (Durand) egyaránt kivették részüket az összáját teljes sikerében. Valentin (Emil) énekrészeit szépen énekelte; Ellinger (Eliz) kedves jelenség volt, de kár hogy kissé rekedt. Kis szerepében jó volt Hegyesi is.

Édekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a tegnapi premierzhez a fővárosból is többen ideértek, kik távirati uton rendeltek maguknak jegyeket. A vendégek elragadtatással beszélnék az operette pompás előadásáról s főleg Margó Czélia óriási haladásáról. Alakítását minden tulzás nélkül odahelyezik a Blaháné mellé. Énekrészei közül az „Egy kettő”-t, a „Corectura” kerin-gőt, a „Vak vagy óh szerelem” dalt meg kellett ismételnie; a harmadik fölvonásbeli chanssonét couplék közül a bécsi jargonnal előadott német couplé után valósággal tombolt a közönség. Margó Czélia büszke lehet tegnapi diadalára, melyet bátran elvihetne bemutatni akár a fővárosban is, a hol szintén nem kis meglepetést keltene.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Nyilt-tér.*)

FIGYELMEZTETÉS.

Ezennel kijelentem, hogy nőmnek, szül. Unger Máriának senki sem pénzt, sem értéket képviselő cikkeket, általában hitelt ne nyújtson, mert én azokat nevezetért nem egyenlitem ki.

Stenczel Lajos
m. á. vasuti tiszt.

*) Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Megérkeztek
a legujabb tavaszi
női ruhakelmék
Kunz József és Társa
czéghez.

Nyirfabalzsam-szappan!

Bergmano és társától Drezdában saját-szerű öszeállítású álszappan, mely minden bőrtisztítálatlan-ságot, bőrkütegét, az arz és kéz verességét eltávolítja és gyönyörű szép arcziat kölcsönöz. Ara ára onként 25 és 45 kr. Kapható Dr. Rothschnek Emil gyó zszertárában.

Uj magán kézi zálog-kölcsön ü z l e t i

Alólirottak van szerencsem köztudomásra hozni, hogy városunkban rég érzett hiányt pótló oly magán kézi zálogkölcse. üzletet nyitottam az előirt pénzbiztosíték letéteményezése után iparhatósági engedéllyel, mely üzletkörében mindenféle értéktárgyakat felöllel, s ilyenekre a szintén hatóságilag megállapított zálog-kölcsönöndjakk szedése mellett a legmagasabb becsértékre kölcsönöket adok.

Nevezetesen nemcsak arany, ezüstneműk, ékszerek, értékpapírok, hanem legalább 2 frt értéket képviselő minden egyéb másféle tárgyak, ruhakelmék, és iparkészítmények stb. zálogokul elfogadotnak.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálat biztosítottatik.

Üzleti hely egyelőre: Nagy-Hatvan utcán 1565. sz. háznál, (a Pásti-köz sarkán) bemenet a kapu alatt.

Tisztelettel
Schvarcz Lázár
zálogüzlet tulajdonos.

legujabb tavaszi ruhakelmék
dus választékban feltűnő olcsó árak mellett kaphatók
Bosznay J.
czégnél.

Bor-eladás.

Ermelléki bor 1887. termés hordó számra kapható Lévay Ferencznél Széchényi uteza 1814 (Ertekezhetni déli 12 óratól délután 2 óráig.)

Hirdetés.

Debreczen sz. ki. város határában levő országutakon a f. 1888-ik évben eszközlendő s mintegy nyolczezer forintra előirányzott földmunkálatok felvállalására zárt ajánlati verseny nyitattuk, oly módon, hogy vállalkozni akaró ajánlatában távolság szerint tegye ki az árakat, például 1—30 méterig, 30—60 méterig, s így tovább fokozatosan 1000 méter távolságig, — továbbá hogy homokon, fekete földön és sziken külön a kitüntetett távolságig mennyiért vállalkozik, s végül a már kész utakon az egyenetlenségi és bevágási munkálatot négyoszög méterenként milyen árban végezteti.

Az ezen munkálatra vonatkozó zárt ajánlatok a városi mérnöki hivatalhoz f. év Márczius hó 11-ik napjának délelőtti 11 órájáig beadandók, a mikor is a beadott ajánlatok nyilvánosan felbontatnak.

A vállalat biztosítása czéljából az ajánlatához 200 frt, azaz kétszáz forint bánatpénz melléklendő.

Debreczen, 1888. évi február 27.
A városi tanács.

TURAI FARKAS.

Felkértem mindazon ház és földtulajdonosok, kiknek házak vagy földjök eladó, vagy hasznosbérbe kiadó azokat az intézetben előjegyezteni sziveskedjenek. A közvetítés a legmérsékeltbb díjak mellett eszközöltetik.

Egy közellévő vendéglő, — vasuti állomás — kiadó; mely áll:
1. Nagy tancsterem,
2. Szinpad helyiség
3. Egy kávéház helyiség.
4. Három vendégszoba.
5. Fedett kuglizból sat.

Egy ház eladó:

7 hold ondódi földdel,
5 hold új földdel,
1 1/2 nyilas szőlővel.

Két szoba istállóval együtt kiadó.

Hat hold majorsági föld igen szép épületekkel, kedvező feltételek mellett eladó. Ér ekezhetni a Turay-féle intézetben

Egy jókarban lévő varógép eladó.

Házhoz járva, a legfinomabb mosást, vasalást vállal, — Borbély Juliska domb-utca 114. sz. u.

Közel a piacához egy bolti helyiség kiadó.

Egy zongora eladó!

Több vendéglő és kávéház helyiség kiadó vagy eladó.

Több háztartási földek tanyával eladók.

Egy művelt szép úri nő mint gazdasszony vagy kiadó a kalmazást keres.

Kerestetik vidékre egy nőtlen borbély.

Kereskedő segédek, kertészek és gazdasági hivatalnokok elhelyeztetnek.

Kerestetik egy jó bizonyítványokkal ellátott — családtalan, nős keresztény gazdatiszt.

Bármiféle részvények vétetnek és eladatnak.

Közel Debreczenhez — vasuti állomás — egy szép jövőjű gyógyfürdő 5-6 hold földdel 14 évi használatra kiadó mely áll: I. 6 vendégszoba, 1 váróterem hozzátartozókkal.
II. 6 fürdőszoba kádakkal, vízmelegítővel együtt.

A felvételek nagyon kedvezők, értekezhetni Turay Farkas intézetében.

Hívenem apró hirdetések 25-50 kr-ért nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjak mellett felvételek TURAY FARKAS közvetítő és tudakozó intézetében, Miklós-utca sarkán a megyeházzal szemben. Ugyanott mindkét nembeli, jó bizonyítványokkal ellátott cselédek megrendelhetők.

67505.
III/1888

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium az 1887. évi Deczember hó 15-én kelt 71066 számú rendeletével Debreczen város piac-utcai kincstári telek hátsó részében a m. kir. fővármihatal elhelyezése céljából emelendő épület építését 8338 frt. 90 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1888 Mártius hó 20-ik napjának 10 órájára a debreczeni kir. Pénzügyigazgatóság helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, — mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett kir. Pénzügyigazgatóságnál I-ső emelet 2-ik számú szobában a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1888. Február 28-án.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Menetjegyek és elismervények

a Red-Star vonalra
Antwerpenből

Amerikába

az enged. képviselősnél.

Wien, IV. Weyringergasse Nr. 17.

66. szám.
1888.

Árverési hirdetmény.

Alóirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a h.-bűszörményi kir. járásbíró 202/1888. P. számú végzése által Hecht Jónás és fia cégéjára Majgráb Gyula és Nagy Emma ellen 654 frt 10 kr. tőke, eanek 1887. év június hó 3. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 70 frt 86 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kiegészítő végrehajtás alkalmával bíróság leoglalt és 1408 forint — kr-ra besült bolti cikkek, házi butorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 247./888 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Majgráb Gyula üzletében és lakásán H.-Bűszörményben leendő eszközzésére 1888-ik év mártius hó 7-ik és következő napjának délelőtti 9 órája határ időül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-sa értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt H.-Bűszörményben, 1888-ik évi február hó 17. napján.

Bódogh Zsigmond
kir. bírósági végrehajtó.

Jó tanács aranyat ér!

E szavak igazságát különösen betegségek alkalmával éri az ember, s ezért a Richter-féle kiadó-intézet a legszívvelősebb hála-iratokat kapta a „Beteg-barát” című illusztrált könyvecské megküldéséért. Ebben a legjobb és legmegbízható hálszerek kimerítően ismeretve vannak s a benne foglalt és a szerezésen felgyógyultaktól származó levelek egy-egy személynél azt bizonyítják, hogy sok esetben egyszerű hálszerek is elegendők arra, hogy a látszólag gyógyíthatlan betegséget rövid idő alatt meggyógyítsuk. — Ha a betegnek a megfelelő szer áll rendelkezésére, akkor még nehéz betegségnél is gyógyulás várható, miért is egy betegnek sem kelene elmulasztani levelezőlap által Richter kiadó-hivatalától Lipcsében a „Beteg-barát” című könyvecskét megrendelni. E kis, olvasásra méltó mű segítségével sokkal könnyebben fog helyesen választani. A meg-hozatás semmi költségbe sem kerül.

RAKTAR DEBRECZENBEN: Dr. Rothschnek Emi gyógyszerárban. Főraktár Budapestben Török József gyógyszerárban.

648
1888.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint kiskoru Kovács Sándor képviseletében Hajdumegyé tiszti ügyészének Berke János elleni 235 frt. járuléka iránti végrehajtási ügyében a v.-péresi 301. sz. tkvben A. I. 301. s. sz. ház 160 frt. 935. hrsz. költség 82 frt. 1991. hrsz. 39 frt. 2240. hrsz. 32 frt. 4479. hrsz. 109 frt. 5671. hrsz. 119 frt. 6546. hrsz. 163 frt. 7291. hrsz. 40 frt. 8051. hrsz. 35 frt. összesen 885 forintra értékelt ingatlanosság a 2480/887. tkvi sz. végzéssel megállapított feltételek mellett részletenként V.-péres község házánál 1888. évi május hó 14. napján d. e. 9 órakor nyilvános árverésen becsáron alól is elfog adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át az árverés kezdetével a kiküldött bíró kezéhez letenni. Az árverés többi feltételei az árverésig ezen tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és V.-péres község házánál megtekinthetnek.

Kelt a debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1888. Február hó 14.

Nagy Károly.
tszéki bíró.

Hatóságilag engedélyezett üzletelhagyás miatti VÉGKIÁRULÁS!

A KEDVENCZ BAZÁRBAN

a hol mindennemű DISZMŰ, NORINBERGI-
és JÁTÉKÁRUK

gyári áron alól

eladatnak.

Miután e VÉGELADÁS csak f. é. áprilisig tart, ajánlom a n. é. közönségnek, míg a készlet tart, bevásárlásait mielőbb eszközölni.

Küönösen ajánlom dus választékban férfi ingeket, ugyszintén fa-, bőr- és vászon bőröndöket.

Tisztelettel

LOSÁNYI R.
Bazár a Kedvenczhez

* Az üzlet beszüntetése folytán az összes állványok a kirakatokkal együtt eladó *

Új férfi ruha üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy sikerült egy első rangú és tehetséges budapesti cégtől kész

férfi, fiu- és gyermek ruhákból

a legjobb kül- és belföldi anyagokban bizományi raktárt kaphatnom és mivel én 25 évi tapasztalatomra, posztó és gyapjúárak kereskedésekben, közelebb pedig 8 éven át Biedermann E. és Fia urak üzletében és ismeret-imre ugy, mint szintén a bizalomra, melyet megnyerni szerencsém volt, hivatkozhatom, ígérem, hogy ezental is fő igyekezetem leendő a n. é. közönség igényeit minden tekintetben

jó és olcsó áruk

valamint pontos kiszolgálást által kiérdemelni.

Számos látogatást kér

tisztelettel

GEIGER JÓZSEF

férfi, fiu és gyermekruha-bizományi üzlete.

„Férfi ruhák mérték után is készítettnek.”

Tóth Gyula ur házában.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchéy-utca SIMON-ház.

Ajánlom a t. gazdaközönségnek az általam szerkesztett, a helybeli gazdasági tanintézet gazdaságában kipróbált és minden tekintetben megfelelőnek talált, ismét újonnan alakított kisebb és nagyobb fajta

KÉT BARÁZDÁS EKÉIMET

ugyszinte újonnan javított 3-as és 4-es számú PERGE minta-féle ekéimet és többféle talyigák és boronákat.

Az ekék megrendelhetők és megtekinthetők BAUER és TÁRSA gépesarnokában N.-Péterfia 853. szám alatt és a saját házámnál Kismester-utca 1134. sz. alatt.

Teljesen berendezett kovácsműhelyemet ajánlom minden a gazdaságban szükségesnek

kovácsmunkák

teljesítésére, két és hárombarázdás ekéknek átalakítására a legjutányosabb áruk mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek egy évi jótállás mellett. — Cselédek a kezelésre betanítatnak.

Kivánatra minden fajta ekék átalakítását elvállalom.

Szíves megrendeléseket kérve

Teljes tisztelettel

Ujvári György

kovácsmester.